Ffermio Organig yng Nghymru

Beth yw ffermio organig ?

Dyma ddull o ffermio sydd yn anelu at fod yn ddiogel a chynaladwy trwy alluogi ffermwyr i feithrin cnydau ac anifeiliaid iach heb orfod dibynnu ar brynu porthiant a gwrtaith artiffisial. Ceisia ffermio organig i gyflawni hyn trwy wneud defnydd doeth o garthion anifeiliaid a chylchdroi cnydau er mwyn cynnal pridd ffrwythlon, a defnyddio dulliau sy'n gytûn â'r amgylchedd er mwyn rheoli pla a phryfed, a dibynnu ar ewigod a chorynnod i ddifa pryfed niweidiol. Mae anifeiliaid sydd ar ffermydd organig yn mwynhau safon uchel o hwsmonaeth, ac oherwydd hyn nid oes rhaid pwyso ar wrthfiotigau a chyffuriau eraill i'w cadw'n iach. Mantais i gefn gwlad yw ffermio organig; nid yw'n ychwanegu at lygredd afonydd ac y mae'n hybu bioamrywiaeth, iechyd y cyhoedd a'r economi lleol.

Dim ond cynnyrch a dyfir ar dir sydd wedi trosi dros gyfnod arbennig (dwy flynedd fel arfer) y gellir ei werthu fel cynnyrch organig, ac mae'r ffermwyr hyn yn cael arolwg gan un o'r cyrff dilysu yn aml, er mwyn cael caniatâd i ddefnyddio'r symbol organig.

Pa mor bwysig yw ffermio organig yng Nghymru?

Ar ddiwedd mis Mehefin 2002 roedd ychydig dros 600 fferm wedi eu cofrestru, naill ai'n llwyr organig neu yn y broses o drosi. Ffermwyr anifeiliaid/da byw yw'r mwyafrif, a'r canran fwyaf yn gofalu am ddefaid a gwartheg bîff, a'r gweddill yn cadw gwartheg llaeth. Maent yn ffermio arwynebedd o 59,000 ha, sef 3.4% o dir Cymru. Mae Llywodraeth Cynulliad Cenedlaethol Cymru wedi gosod targed o gael 10% o'r tir yn organig erbyn 2005, ac mae'n cynnig cymorth ariannol i ffermwyr i'w cynorthwyo dros gyfnod y trosi, yn ogystal â chefnogi gweithgaredd mudiadau eraill megis Canolfan Organig Cymru. Mae ADC hefyd yn cefnogi ffermio organig ac yn cynorthwyo i farchnata bwydydd organig.

Beth yw swyddogaeth Canolfan Organig Cymru?

Sefydlwyd Canolfan Organig Cymru yn Aberystwyth yn 2000 er mwyn cynnig gwybodaeth a chyngor ar ffermio organig yng Nghymru. Ariennir y Ganolfan gan Lywodraeth y Cynulliad ac mae'n cydweithredu ag ADAS, *Elm Farm Research Centre,* IGER, y Sefydliad Astudiaethau Gwledig a'r *Soil Association*. Hefyd, yn 2002, mae'n gyfrifol am raglen i ddatblygu ffermio organig ar gyfer Cyswllt Ffermio.

Darperir llinell gymorth gan y Ganolfan sy'n cynnig gwybodaeth technegol i ffermwyr, ffeithlenni, a bwletinau e-bost, ac yn ogystal cyhoeddir gwybodaeth ar y wefan. Gweithreda fel cyfrwng i gasglu gwybodaeth o wahanol ffynonhellau, ac mae'n trefnu cyrsiau technegol ac amrywiaeth o weithgaredd. Y Ganolfan sydd yn cydlynu'r rhwydwaith o ffermydd arddangos ar ran Cyswllt Ffermio, a threfnir dyddiau agored ac ymweliadau â ffermydd yn rheolaidd. Ym Mis Mawrth 2002 cynhaliwyd yn Aberystwyth y gynhadledd gyntaf yn y Deyrnas Unedig ar waith ymchwil organig, cynhadledd a drefnwyd gan y Ganolfan.

Chwilio am ragor o wybodaeth ?

- Os ydych yn ffermwr â diddordeb mewn trosi, ffoniwch Ganolfan Organig Cymru ar 01970 622100, ac fe anfonwn becyn gwybodaeth atoch a threfnu ymweliad ymgynghorol am ddim.
- I gael gwybodaeth am y gwasanaeth i ffermwyr a ddarperir gan y Ganolfan, gweler ein gwefan, www.organic.aber.ac.uk neu ffoniwch 01970 622248.
- I gael gwybodaeth am fwyd a ffermio organig ledled y D.U. gan gynnwys cyhoeddiadau a ffeithlenni, cysylltwch â Chymdeithas y Pridd / Soil Association, ar 0117 929 0661, neu'r wefan, www.soilassociation.org.

Cyhoeddwyd gan Canolfan Organig Cymru, Sefydliad Astudiaethau Gwledig, Prifysgol Cymru Aberystwyth, Ceredigion SA 23 3AL. Ffon 01970 622248

Ni all Canolfan Organig Cymru a'i phartneriaid dderbyn cyfrifoldeb am ganlyniadau unrhyw gamau a gymerir ar sail cynnwys ei ffeithlenni na chyhoeddiadau eraill.